Registratienummer: **22689** / 32946

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	6 juli 2023
Agendapunt:	12
Onderwerp:	Regionale kaders Wmo 2024-2028
Portefeuillehouder:	wethouder Maarten Everling

Heesch, 9 mei 2023

Inleiding

De Wmo geeft gemeenten de opdracht om hun inwoners te helpen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Het gaat om inwoners vanaf 18 jaar, mensen met lichamelijke beperkingen, mensen met een verstandelijke beperking en mensen met psychische problemen. Voor de uitvoering van de Wmo werken we sinds 2015 met de gemeenten uit de regio Brabant Noordoost-oost samen. Deze regionale samenwerking ligt vast in een Centrumregeling.

De huidige Centrumregeling, Beleidskader, Koersdocument en Inkoopplan Wmo eindigen op 31 december 2023. Begin 2022 is daarom de regionale samenwerking geëvalueerd. De zorgaanbieders en gemeenten zijn positief over de samenwerking en over de manier waarop centrumgemeente Oss haar rol uitvoert. Daarom willen we de regionale samenwerking BNO-O in de periode 2024-2028 voort zetten. Hiervoor zijn de huidige regionale kaders voor de komende jaren geactualiseerd.

Het betreft een actualisering van de huidige kaders. In de afgelopen periode is er een uitgebreid regionaal en lokaal proces doorlopen waarbij er ruimte geboden is voor zienswijzen, inspraakreacties en adviezen. Op basis van genoemde regionale kaders voeren we de wettelijke taken van de Wmo uit.

Deze vier kaders zijn in de afgelopen periode voor om een zienswijze aan uw raad (in uw vergadering van 16 maart 2023), de Adviesraad Sociaal Domein en de gecontracteerde zorgaanbieders voorgelegd. De kaders Wmo voor de periode 2024-2028 worden nu ter toestemming en vaststelling aangeboden.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de beantwoording van de zienswijzen en inspraakreacties.
2. Kennis te nemen van de lokale reactie op de lokale adviezen en zienswijzen.
3. Het college toestemming te verlenen voor het aangaan van de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2024.
4. Het Koersdocument inwoners met een psychische kwetsbaarheid 2024-2028 vast te stellen.
5. Het Beleidskader Wmo 2024-2028 vast te stellen.
6. Het Inkoopplan Wmo 2024-2025 vast te stellen.

Argumenten

1.1. In een overzicht staan alle zienswijzen en inspraakreacties, de reacties hierop, inclusief de wijzigingen die verwerkt zijn.

Alle gemeenteraden en Adviesraden Sociaal Domein hebben een zienswijze of inspraakreactie ingediend. Daarnaast hebben verschillende zorgaanbieders een reactie gegeven. In het overzicht hebben we alle reacties bij elkaar gezet en staat ook de reactie vanuit de Wmo-regio, inclusief welke wijzigingen naar aanleiding van de reacties zijn doorgevoerd. Met dit consultatieproces geven we invulling aan een gezamenlijke en gedragen koers in de komende jaren.

2.1 *Positief advies van onze Adviesraad Sociaal Domein*

De Adviesraad Sociaal Domein vroeg in haar positieve advies aandacht voor enkele punten. In ons antwoord gaan we in op deze punten. Daarnaast heeft het Integraal Platform Gehandicapten Bernheze een zienswijze ingediend. Deze zienswijze betreft vooral de lokale aanpak. Deze zienswijze, het advies van de Adviesraad en de brieven met daarin onze reactie, zijn als bijlage bijgevoegd.

3.1 In de Centrumregeling leggen we vast hoe we regionaal samenwerken

De Centrumregeling Wmo is geactualiseerd. Aanleiding voor deze actualisering is dat:

- de looptijd van de huidige Centrumregeling Wmo geldig is tot en met 2023;
- de herindelingen in de regio opgenomen moeten worden: van tien naar vijf gemeenten;
- de doordecentralisatie van Beschermd Wonen om verdere uitwerking van de governance structuur vraagt.

Op basis van de zienswijzen van de gemeenten Maashorst, Bernheze en Oss, is er een tussenevaluatie eind 2025 in de centrumregeling toegevoegd.

3.2 Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de raad om toestemming gevraagd.

Artikel 4 van de Wgr bepaalt dat de colleges niet over gaan tot het treffen van een regeling, dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Conform artikel 3 van de Wgr zijn de raden van de deelnemende gemeenten in de afgelopen periode in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over het ontwerp van de regeling naar voren brengen. Deze zienswijzen zijn opgenomen in het 'Overzicht zienswijzen en inspraakreacties' (Bijlage 7) en hebben geleid tot wijzigingen in de regeling: er is een tussenevaluatie toegevoegd.

4.1 In het Koersdocument worden de kaders voor de complexe opgaven m.b.t. inwoners met psychische kwetsbaarheid geactualiseerd.

Het 'Koersdocument voor opvang, zorg en ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' uit 2019 is geactualiseerd. Aanleidingen voor actualisatie van de koers zijn:

- actuele maatschappelijke ontwikkelingen;
- een wenselijke bredere blik hier op;
- beleidskaders en daarmee sturing op meerdere onderwerpen;
- de complexe dossiers en opgaven in de komende jaren, waarvoor duidelijke en actuele lokale en regionale kaders nodig zijn.

5.1 Met het Beleidskader Wmo wordt het huidige beleid geactualiseerd voortgezet.
Er is een actueel, met de centrumregeling en inkoopplan samenhangend, beleidskader nodig. Maar er is geen aanleiding om nieuw regionaal Wmo beleid te ontwikkelen. De reden hiervoor is tweeledig:

- Voor de komende jaren geldt dat de ontwikkelopgaven voor de 'algemene' Wmo met name op lokaal niveau uitgevoerd moeten worden.
- Overkoepelend is er vooral behoefte aan regionaal beleid op hoofdlijnen. De contouren van het algemene Wmo-beleid 2020-2023 zijn hiervoor nog steeds passend

6.1 In het Inkoopplan Wmo staan de concrete inkoopacties en uitvoeringsplannen.
Het inkoopplan is de koers voor contractmanagement en inkoop van de Wmo-ondersteuning. Ook geeft het de richting aan voor de uitvoering en ontwikkeling van het contractmanagement, inkoop en het regionale toezicht. Voor beide onderdelen geldt dat een actueel kader vereist is. In de afgelopen jaren is er kennis, ervaring en routine opgebouwd met de contractering en de inkoop van Wmo-ondersteuning.

Risico's
1.1 - 1.2 - 3.1 - 6.1 Er zijn risico's voor de komende jaren vanwege maatschappelijke ontwikkelingen
De komende jaren zal vanwege maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing, krapte op de arbeidsmarkt, doordecentralisatie Beschermd Wonen, crisis op de woningmarkt en ambulantisering van de zorg de druk op de Wmo-ondersteuning toe blijven nemen. Nog meer dan voorheen moeten we samenwerken om te zorgen dat we het als samenleving samen kunnen blijven redden.

3.2 Er zijn financiële risico's op het gebied van de doordecentralisatie van Beschermd Wonen.
Er is naar verwachting geen sprake van een tekort aan middelen in de komende jaren. Het risico zit hem met name in het feit of de middelen lokaal ook bij de doelgroep landen, of elke gemeente de lokale opgaven en basis op orde realiseert en daarmee instroom beperkt, uitstroom op gang komt en dure en zware zorg in het regionaal specialistisch vangnet zo kort mogelijk plaatsvindt. De wijziging in de centrumregeling om een tussenevaluatie in te bouwen, helpt colleges en raden om een vinger aan de pols te houden en maakt bijsturen mogelijk.

Kosten en dekking
Er is een regionale begroting voor de uitvoering van de regionale contractmanagement en inkoop Wmo, de beleidscoördinatie Wmo en voor het regionale toezicht Wmo.
En er is een regionale begroting voor de organisatie en uitvoering van (de doordecentralisatie van) Beschermd Wonen. Deze begrotingen staan respectievelijk in het Inkoopplan Wmo en in het Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid (hoofdstuk 7). Dit betreffen financiële doorrekeningen gemaakt op basis van de afspraken in de Centrumregeling Wmo en deze zijn daarmee ook onderdeel geweest van het zienswijze- en inspraakproces dat heeft plaatsgevonden.

Vervolg

Voor zover aan de orde vindt de lokale doorvertaling van deze beleidskaders haar beslag in het Meerjarenbeleid Sociaal Domein (MJB) dat na het zomerreces aan de raad wordt voorgelegd. Daarmee staat ons beleidshuis en kunnen we aan de slag met de uitvoering van het beschermd wonen en dan vooral met het op orde krijgen van de basis. Die basis is onderverdeeld in 7 thema's met daarbij 53 parameters (zie het *Koersdocument Inwoner smet psychische kwetsbaarheid BNO-O 202402028.*
Wij gaan hieraan werken via drie sporen

Spoor 1: woningen voor doelgroep.
Wonen eerst neemt een belangrijke plek in het *Beleidskader* in. Dit met de idee dat een woning voor rust en stabiliteit zorgt die het mogelijk maakt en zo een goede basis legt voor het aanpakken van andere problemen. Wonen eerst, die woorden geven weer waar de belangrijkste focus moet liggen: regel eerst het wonen dat voorkomt veel andere hulp. Maar om *Wonen eerst* te regelen *moeten eerst woningen* regelen. Het project *huisvesting bijzondere doelgroepen* moet er op de langere termijn voor zorgen dat de integraliteit en de overall coördinatie op de huisvesting van de speciale doelgroepen in de organisatie goed is geborgd. Hiertoe wordt een Functioneel Programma van Eisen opgesteld, kader stellende document dat naar verwachting in het vierde kwartaal ter besluitvorming aan uw raad wordt aangeboden.

Spoor 2: Samen werken aan Samenwerken
´Integraal kijken, integrale ondersteuning´, ´samenwerking tussen zorg en veiligheid en de samenwerking met ketenpartners´, AVE methodiek', deze een soortgelijke formuleringen zijn opgenomen in het *koersdocument.* Samen met de uitvoerders gaan we hieraan invulling geven. Samen omdat we van hun ervaring en deskundigheid gebruik willen maken maar vooral omdat zij in de praktijk met de gekozen invulling moeten werken.

Spoor 3: versterken voorliggende veld
´Beschikken over en opbouwen van voldoende toegankelijke basisvoorzieningen in de wijk´, ` Het vergroten van de toegankelijkheid van algemene voorzieningen in de wijk,´ ´ Het stimuleren van participatie in de wijk`, ` Investeren in welzijnswerk om steunstructuren om de doelgroep te bouwen´ "Investeren in en opzetten van een herstelacademie/zelfregiecentrum. Deze passages uit het Koersdocument verwijzen, om in beleidstermen te spreken naar het voorliggend veld. Berheze heeft al veel op dit gebied.

Wat we willen is dat mensen zoveel als mogelijk elkaar helpen en ondersteunen. De gemeente ondersteunt en faciliteert hen hierbij. Ondersteunt en faciliteert door:

- locaties beschikbaar stellen alwaar activiteiten plaats kunnen vinden. Hier kunnen gemeenschapshuizen een rol spelen. Het beleid met betrekking tot gemeenschapshuizen dat stamt uit 2000, wordt momenteel herijkt. De rol die gemeenschapshuizen hierin kunnen spelen, wordt daarbij meegenomen.
- subsidie verstrekken aan organisatoren van activiteiten in het voorliggend veld die zonder subsidie niet haalbaar zijn of waar subsidie een katalysator kan zijn om ze te realiseren.
- opbouwwerk organiseren om inwoners met elkaar te verbinden, te enthousiasmeren en ondersteunen bij het organiseren van activiteiten. Opbouwwerk dat vooral daar wordt ingezet waar verbinding en initiatieven niet

- maatschappelijk werk om mensen individueel te ondersteunen en te verbinden aan anderen die hen kunnen ondersteunen. In 2024 wordt hier een extra impuls aan gegeven;
- jeugd- en jongerenwerk dat jeugdigen en jongeren begeleid en ondersteunt bij het opgroeien en het vinden van hun weg. In 2023 wordt hier een impuls aan gegeven.
- het 'voorliggende veld' verbinden met het 'achterliggende veld'. Verbinden niet alleen door de mogelijkheden van het 'voorliggende veld' te benutten om de druk op het 'achterliggende veld' te verlichten, maar ook verbinden door kennis en menskracht uit het 'achterliggende veld' in te zetten ter ondersteuning van de vrijwilligers en professionals in het voorliggende veld.

Dit spoor vindt haar beslag in het Meerjarenbeleid Sociaal Domein (MJB) dat na het zomerreces aan uw raad wordt voorgelegd.

Evaluatie
Eind 2025 vindt er een tussenevaluatie plaats van de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost.

Bijlage(n) De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

1. Centrumregeling Wmo BNO-O 2024-2028
2. Koersdocument Inwoners met een psychische kwetsbaarheid BNO-O 2024-2028
3. Beleidskader Wmo BNO-O 2024-2028

Inkoopplan Wmo BNO-O 2024-2025

4. Overzicht zienswijzen, adviezen en inspraakreacties op concept-regionale kaders Wmo
5. Advies van Adviesraad Sociaal Domein gemeente Oss
6. Antwoordbrief Adviesraad Sociaal Domei
7. Zienswijze Integraal platform gehandicaptenbeleid
8. Antwoordbrief Integraal platform gehandicaptenbeleid.
9. Raadsbesluit Vaststellen regionale kaders Wmo 2024-2028

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Antoine Walraven
waarnemend burgemeester